

INHOUD

Inleiding

1. Elke mens beschouwen als een 'schat'

- De gemeenschap als vormingsplaats
- Mensen nemen zoals ze zijn

2. Opvoeden tot innerlijkheid en vruchtbaarheid

- *Nederigheid en innerlijke harmonie*
- *Dienen en zijn leven geven*

3. Zichzelf vormen in de school van het leven

- *Levensproject en discipline*
- *Levensgetuigenis*

4. Vorming van echte missionarissen

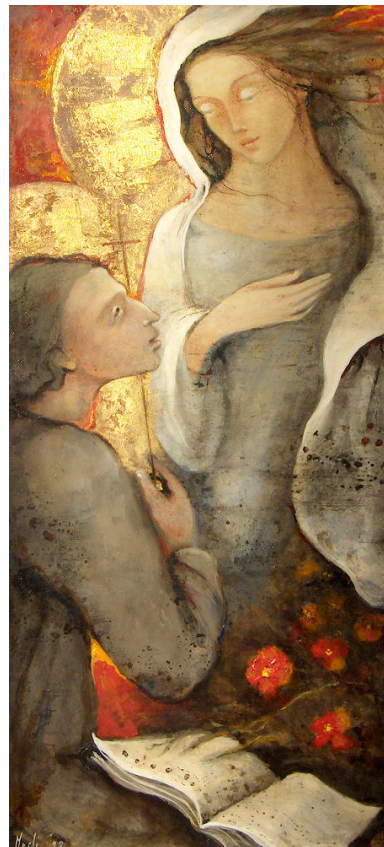
- *Missionarissen à la Montfort*
- *Missionarissen in contemplatie*

Besluit

Rondzendbrief van pater generaal

MARIA

OPVOEDSTER IN MENSELIJKHEID

***Vorming en groei
zoals Jezus, in de school van Maria***

INLEIDING

Waarom een nieuw schrijven over de vorming ?

Mijn voorgangers hebben al belangrijke teksten geschreven over dit thema : pater Gérard Lemire over de *De Permanente Vorming*; pater Bill Considine over *De Tijdelijke en Eeuwige Professie*. Je zou die teksten nog eens moeten lezen als achtergrond.

Zelf heb ik een brief geschreven over de begeleiding: *Zich laten begeleiden: wijsheid, diepte en levenskracht*.

De congregatie heeft de *Ratio* opgesteld voor de montfortaanse vorming: *Samen... in het spoor van de arme apostelen (Vol. I : Uitgangspunten; Vol. II : Praktische gids voor de montfortaanse vorming)*

Maar tijdens mijn bezoeken aan de congregatie-entiteiten drong het tot mij door hoe uiterst dringend het is op deze weg door te gaan om meer kracht en diepte te geven aan onze begeleidingszending. Allemaal zijn we geroepen om echte missionarissen à la Montfort te blijven, vol apostolische ijver, vanuit een in alle opzichten geïntegreerde menselijkheid. Ook voel ik de behoefte om enkele bedenkingen voor te leggen, zowel aan de vormingsleiders, aan de jongeren in vorming als aan alle actieve missionarissen die door hun levensgetuigenis de weg aangeven die voor ons ligt. Dit gaat ook de ouderen aan, want zij moeten de Heer, door de voorspraak van zijn Moeder Maria, vragen om waarachtige missionarisroepingen voor deze « arme » congregatie.

Graag zou ik willen dat wij tijdens de reflecties die ik jullie voorleg ons laten begeleiden door Maria, opvoedster in menselijkheid bij Gods Zoon zelf. Deze uitnodiging vinden we ook in het eerste deel van de *Ratio* (146) : « *Door de montfortaanse vorming treden wij in dezelfde dynamiek van trouw die Montfort heeft beleefd. Op een buitengewone wijze heeft hij de rol van de Maagd Maria erkend als meesteres en gids op de weg naar de gelijkvormigheid met Christus (cf. BB 25)* ». De heilige Louis-Marie de Montfort vraagt immers in zijn *Brandende Bede* (11) : « *Liberos : ware kinderen van Maria, uw heilige moeder, verwekt en ontvangen door haar liefde,... grootgebracht door haar zorgen, ondersteund door haar arm en verrijkt met haar genadegaven* ».

Maar ook vraagt onze stichter vrije mensen als « *wolken aan de aarde ontstegen en vol hemelse dauw, die zonder belemmering in alle richtingen vliegen, alnaargelang het blazen van de Heilige Geest* » (BB 9), steeds bereid om « uit Jeruzalem weg te trekken » zoals de apostelen (*Ratio* I, 20). Allemaal moeten we evangeliebrengers zijn voor onze mensen, in staat om hen, **onder het blazen van de Heilige Geest**, hartelijk te verwelkomen, lief te hebben en het nieuwe leven te verkondigen dat de verrezen Heer ook onze wereld aanbiedt.

1. ELKE MENS BESCHOUWEN ALS EEN « SCHAT »

Laten we in het licht van de evangelieteksten waarin Maria ter sprake komt, met telkens aandacht voor de houding die de Maagd aanneemt, de tijd nemen om na te denken over de zending van vorming in de congregatie. Zo kunnen we ons vormen en groeien zoals Jezus in de school van Maria.

MARIA

De Aankondiging: «je zult zwanger worden en een zoon baren ... De heilige Geest zal over je komen ...het kind dat geboren wordt zal heilig worden genoemd en Zoon van God» (Lc 1,30-33).

Als Maria gedacht had aan alle gevolgen van die aankondiging, zou ze wellicht door twijfel en angst overmand en verlamd zijn. Maar de Maagd is geroepen om de opvoedster van Gods Zoon te worden en laat zich niet van haar stuk brengen. Ze geeft geen enkele blijk van onzekerheid noch van passiviteit. Ze stelt een vraag. Als ze dan volhartig daarop in gaat, geeft ze blijk van een houding van beschikbaarheid en openheid voor haar weg in het leven en in het geloof: « De Heer wil ik dienen; laat er met mij gebeuren wat U hebt gezegd » (Lc 1, 38).

Vlucht naar Egypte: dit gebeuren uit het evangelie lezen we gewoonlijk als een bekend, simpel en duidelijk feit. Toch blijkt daaruit een buitengewone lichaamskracht en moed.

- Haar moed om de ontberingen aan te gaan die met zo'n vlucht gepaard gaan.
- Haar aanpassingsvermogen aan de nieuwe realiteit van de reis en de ballingschap.
- Haar geloof in het plan van God ondanks alle zorgen voor een toekomst zonder enige zekerheid.

Maria kan met Jozef dat alles aan, en zo kalm dat haar zoon er niet onder lijdt. Die kracht en die energie haalt ze uit haar innerlijk. Zo kan ze ook de problemen waardig doorstaan. We zien hier de durf van Maria en Jozef om zo'n vlucht te ondernemen: samen kunnen ze een uitweg vinden.

1.1 De gemeenschap als vormingsplaats

Een eerste noodzakelijke houding van vormingsleiders is een positieve instelling die de begeleide persoon zoekt te ontdekken als uniek en als een schat die God ons heeft toevertrouwd. We moeten goed weten, dat de persoonlijkheid van de mensen die wij begeleiden niet maakbaar is. Het is enkel onze roeping hulp te bieden zodat zij zichzelf beter kennen in hun persoonlijke innerlijke werkelijkheid en dat ze daarmee samenhangende beslissingen kunnen nemen die hen vrij maakt met de vrijheid van kinderen Gods.

Dikwijls staan we voor een uitdaging van onze tijd waarin sprake is van de broosheid van de huidige mens. Dat maakt de nood aan vorming voor allen des te dringender om het hoofd te kunnen bieden aan onverwachte gebeurtenissen en oproepen, naar Maria's voorbeeld. In onze zending tot begeleiding van personen is het belangrijk dat we de echtheid kunnen vaststellen van hun mogelijkheid om vooruitgang te maken en problemen te boven te komen.

Het is daarom nodig een leeromgeving te scheppen, een gemeenschap die helpt vormen en de nodige gelegenheden biedt waardoor een mens kan groeien. Bij wijze van voorbeeld noem ik er hier enkele:

De voorwaarden scheppen van een stimulerend gemeenschapsleven. De gemeenschap vormt de eerste plaats waar je tot onderlinge vergelijking komt, tot interactie tussen de personen van de groep :

- waar het mogelijk is elkaar te stimuleren, uit te dagen: het betekent aandacht hebben voor de diversiteit en de bekwaamheid om de verschillende manieren van functioneren te aanvaarden, het betekent broederlijke correctie en bijstand,
- waar het mogelijk is voor elkaar te bidden en zich verantwoordelijk te voelen voor heel de gemeenschap.

Een leefkader vormen dat een werkzame stimulans is op pastoraal, sociaal, affectief niveau, zodat de persoonlijkheid versterkt wordt en vooral het innerlijk van eenieder ontwikkeld wordt.

Helpen om niet bang te zijn zich te vormen met het oog op de risico's van het leven en zich zo voorbereiden om nieuwe situaties aan te kunnen, kritiek te kunnen aanvaarden en zichzelf opnieuw aan de orde te stellen, met name mislukkingen positief te incasseren en actief om te gaan *met uitdagingen*.

In een leeromgeving die geen oproepen inhoudt komt een persoonlijkheid niet tot ontwikkeling. Maar overvraging werkt verlamdend: dat is zelfs geen vorming meer. Opvoeden en vormen vereisen een innerlijk aanvoelen van wat je moet vragen om een evenwichtige groei van de persoon te bevorderen.

1.2 Mensen nemen zoals ze zijn

Bij de zending van begeleiding in de vorming komt heel wat intuïtie te pas. Door te kunnen zien met het hart en zo elke persoon te beschouwen onder verschillende aspecten, ontstaat inzicht in de mechanismes die zijn gedrag beheersen waardoor bepaalde situaties voorkomen kunnen worden.

Een vormingsleider benadert elke persoon met een positieve houding, zoals Maria omging met Jezus, niet als een oordelende moralist, die geen vergeving kent.

De noodzakelijke band om samen op te trekken wordt verbroken als de persoon niet in acht wordt genomen. Begeleiden daarentegen betekent : luisteren, begrijpen en doen groeien.

We moeten de vensters van ons hart openen om mensen te nemen zoals ze zijn, en ieders verantwoordelijkheid te respecteren, zijn creativiteit uit te lokken en zijn verantwoordelijkheid stimuleren.

Op dit punt moet de begeleider er zich bewust van zijn dat hij veel te vertellen heeft, maar dat hij tegelijk nog veel te leren heeft. Er bestaat geen grotere vreugde dan te weten hoe men de rijkdom van anderen kan ontdekken en aan het licht helpen brengen. Elke persoon is een unieke wereld en heeft een heel eigen geschiedenis.

In de zending van de begeleiding is het dan ook zaak niet impulsief te werk te gaan. We hoeven dus niet op elke handeling te reageren, maar we moeten de feiten wel observeren en overdenken. Je hoort dikwijls zeggen dat we met eerste, impulsieve en bezorgde reacties de grootste fouten begaan die we in ons vormingshandelen kunnen maken.

Ook hier hebben we, zoals Maria, een innerlijk evenwicht nodig waardoor we niet te streng optreden. Want een gedrag dat onder zware controle staat helpt evenmin als laxisme de ontwikkeling, omdat zo'n houding niet bijdraagt tot vorming van de persoonlijkheid.

Onze roeping is om met veel geduld bij de persoon die we begeleiden intuïtie te ontwikkelen, en hem te helpen moeilijke situaties van verschillende kanten te bekijken, de manieren af te wegen om met zo'n situatie om te gaan en de kunst van het overdenken en innerlijk beschouwen te ontwikkelen. God nodigt ons uit om ook zelf voor elkaar kleine 'openbaarders' te zijn zodat we opnieuw geboren kunnen worden en het licht dat ons bewoont te laten schijnen. Regelmatige momenten van persoonlijke evaluatie met de begeleiders kunnen bakens zetten langs het parcours van de vorming.

UITDAGINGEN:

► **Frekwente persoonlijke begeleiding:** als elke begeleide persoon een unieke schat is, is het van de kant van de vormingsleider nodig hem dikwijls als persoon te ontmoeten om zijn innerlijk beter te leren kennen en op zijn waarde te schatten en hem te helpen zoeken naar Gods wil in zijn leven. Het opgeven van krachtsverhoudingen, machtsspelletjes, vergelijkingen, jaloezie vraagt om een vertrouwelijke dialoog die smaak geeft voor de waarheid om op die wijze in te treden in een dynamiek van vreugde, vrede, complementariteit.

► **Verantwoordelijkheid voor eigen leven:** studeren vraagt een flink stuk van onze tijd, maar daarom moeten we niet de verantwoordelijkheid voor ons leven verwaarlozen. Belangrijk zijn handenarbeid en het op ons nemen van al wat nodig is om samen te werken aan wat ons persoonlijk en gemeenschappelijk leven vraagt. Dat zijn aspecten die soms onderbelicht worden en dat heeft negatieve gevolgen, wanneer je niet mee vorm kunt geven aan de verbetering van je eigen bestaan en dat van de gemeenschap.

2. OPVOEDEN TOT INNERLIJKHEID EN VRUCHTBAARHEID

MARIA

Magnificat : dit lied uit het hart en de geest van Maria geeft ten diepste blijk van haar innerlijkheid, haar persoon-zijn met liefde voor zichzelf en voor de naaste, haar relatie met God, haar kijk op de wereld. Zij heeft niet het menselijke weten van de farizeeën die 'eigenaars' van kennis geworden zijn en overheersers van anderen. Door haar innerlijke wijsheid is Maria een nederig mens geworden met een diepgaande relatie met God, met zichzelf en met de anderen, steeds open en luisterbereid.

Opdracht in de tempel : Simeon kondigt aan dat Jezus een licht voor de heidenen zal zijn en dat hij Israel tot eer zal strekken. Maria gaat op die boodschap in en doet stap voor stap mee met het plan van God dat een project omvat voor de mensheid. Jezus wordt opgevoed om een licht te zijn, niet voor enkelen maar voor alle volken.

2.1 Nederigheid en innerlijke harmonie

Een persoon groeit in rijpheid naarmate hij leert leven door zichzelf, in zijn innerlijke identiteit.

In het licht van Maria's spiritualiteit in het Magnificat zouden we een houding moeten cultiveren van 'nederige' mensen, dat betekent mensen die open van geest zijn, met een intellectuele houding die steeds iets nieuws en moois wil leren. Ze zijn zich wel bewust van hun kleinheid, maar zijn ook steeds bereid het weinige dat ze hebben te geven en tegelijk van anderen te ontvangen om samen groter te worden. De nederigen van hart omvatten al die aspecten, staan open voor verschillen en beleven hun roeping om bruggen te bouwen van vrede en broederlijkheid. Volgens Simeons woorden zijn ze een licht voor alle volken.

De rijpe mens ontwikkelt zich in innerlijke nederigheid, waarbij een innerlijke houding van trots die zich verheft boven de anderen en hen vernietigt absoluut niet thuis

hoort. Hij laat zich integendeel leiden door een passie vol menselijkheid door de anderen de voeten te wassen, zoals de Meester. En enkel de persoon die vrij en nederig is in zijn diepste innerlijk zal zoals Jezus op het kruis tot vergeving komen. In plaats van anderen van alles kwalijk te nemen, zal hij zichzelf laten omvormen door de barmhartige liefde van God die alles ten goede wil laten komen voor iedereen.

Naar Maria's voorbeeld, vanuit een innerlijke harmonie, is een constante dialoog met de Heer een wezenlijk gegeven. Niet als routine of formaliteit, maar echt open, vrijuit en vreugdevol. Innerlijke harmonie is een teken van de aanwezigheid van de Heer en van zijn Woord : het is de dagelijkse voeding van de innerlijke bron waaruit ons handelen voortvloeit, ons gevoel, onze kijk op de wereld en de anderen; ons leven wordt daardoor geleid.

Als we ons innerlijk leven niet voeden, dan vallen we onder de categorie van de 'rijken' in het Magnificat : mensen die leven in een ongezonde zelfvoldaanheid, met een arrogant superioriteitsgevoel, en dan met lege handen thuiskomen. Dat soort rijkdom maakt iemand bezitterig, manipulerend en dominant. Dan ontstaan er crisismomenten waardoor dat soort starheid aan het wankelen wordt gebracht. Dat is een moment dat begeleiders en begeleiden zichzelf in vraag moeten leren stellen terwille van grotere openheid en verdraagzaamheid en dat ze vanuit het dagelijkse leven zich leren openstellen voor anderen, broederlijkheid leren bouwen en groeien **naar een geest van internationaliteit**.

Die innerlijke harmonie, in het diepst van onszelf, geeft ons moed. Ze geeft ons de wijsheid om te onderscheiden, engageert ons in de gemeenschap en in de wereld, maakt ons dorstig naar kennis en creatieve inspiratie en laat ons leven in innerlijke vrede en onvoorwaardelijke vergeving.

2.2 Dienen en zijn leven geven

Rijpen in zijn innerlijk leven, als Maria, betekent in ons leven dag na dag ons handelen te richten op het welzijn van anderen. Dat is een diensthouding aannemen. Een rijp mens leeft niet voor zichzelf, koestert geen meerderwaardigheidsgevoelens, wil niet gediend worden of applaus krijgen. Hij probeert een licht te zijn door zijn levenstrouw om anderen op hun weg vooruit te helpen.

We moeten onze jongeren helpen hun leven te humaniseren door ons af te zetten tegen elke vorm van individualisme, een virus dat dikwijls onze gemeenschappen binnendringt. Er mag geen enkele toekomst weggelegd zijn voor wie als een parasiet in de gemeenschap probeert te leven, voor wie alles op een zilveren schaalje aangedragen moet worden.

Het is een fundamentele zending in de vorming om jongeren op te voeden tot broederlijk leven. We moeten de jongeren helpen om contactmensen te zijn die kunnen luisteren, die in elke omgeving weten te leven. Ze moeten allen in staat zijn om in mildheid en rust te leven in moeilijke situaties. Anders lopen ze gevaar zich op te sluiten in negativiteit, dramatisering, overdrijving, kwellende schuldgevoelens, obsessies, idee-fixen, overhaaste oordelen... Nodig is opvoeding tot de bekwaamheid om zijn emoties te beheersen, zodat ze er niet de slaaf van worden en erdoor worden meegesleept.

Een bachelordiploma of doctoraat hebben weinig zin als ze de horizon niet helpen verbreden en de dienstbaarheid niet vergroten. De mate van deze groei in rijpheid wordt duidelijk als dienstverlening je blij maakt, als het betonen van solidariteit een plezier is dat je op het gezicht kunt lezen, en als in je dienstbaarheid respect blijkt waardoor ieder zichzelf kan zijn.

Dat gaat zo ver dat je je leven kunt geven zonder er iets voor terug te verwachten. Het is een belangrijk aspect in het aangaan van relaties: zich zomaar om niet geven is een bron van rust. Iets terugverwachten is echter dikwijls een bron van onbehagen en frustratie.

Maar even belangrijk is het rekening te houden met wat Jezus zei: «*Heb je naaste lief als jezelf*». Om anderen lief te hebben, moeten we rekening houden met ons eigen leven en de waarde ervan, ondanks fouten en gebreken, positief inschatten. Enkel wie op volwassen wijze van zichzelf houdt, kan ook zo van anderen houden. Houden van zijn eigen leven en van dat van anderen geeft blijk van een goede geestelijke, mentale en psychologische gezondheid.

UITDAGINGEN :

► **Levendige en oprechte dialoog met de Heer:** Dagelijks gemeenschappelijk en persoonlijk gebed moet een prioritaire plaats innemen als voedsel voor ons hart en diepste innerlijk. Zoals Maria in het Magnificat moet we een beschouwend gebed ontwikkelen met de *Lectio Divina*, om ons dagelijks te laten voeden met Gods Woord en richting te geven aan onze beslissingen, onze relaties en de diepe houding van ons hart.

► **Studie:** Diploma's hebben in het leven zonder een nederig hart of innerlijke diepte, geeft vlug aanleiding om zo'n 'rijke' te worden, autoritair en zogezegd onafhankelijk. De informatie en de kennis die het leven ons geeft moeten wij omvormen. Het opdoen van kennis moet dus via het hoofd naar het hart gaan. Wel moeten we heel ons leven die drang naar kennis behouden om met onze wereld mee te leren gaan.

3. ZICHZELF VORMEN IN DE SCHOOL VAN HET LEVEN

MARIA

Terugvinding van Jezus in de tempel: *« Kind, waarom heb je ons dit aangedaan... ». Er lag pijn en angst in de vraag van Maria, maar geen ongecontroleerde wanhoop. Zij was een intuïtieve moeder vol genegenheid. Zo heeft ze na dat voorval haar intuïtie gevoed door een diepe verinnerlijking alvorens te handelen of een antwoord te geven. Er was geen schrik voor het antwoord van haar zoon als wedervraag. Zij kon integendeel in haar hart haar vrijheid en verantwoordelijkheid tegenover haar kind bewaren.*

Het gezin van Nazaret, een levensschool: *Jezus woonde talrijke jaren in het gezin van Nazaret om « op te groeien, sterk te worden en begiftigd met wijsheid ». Dat heeft hem geleerd zich in de loop van zijn publieke leven niet te laten bekoren door macht, applaus, en niet af te wijken van het plan van de Vader die hem gezonden had om zijn leven te geven voor het goed van de mensheid.*

3.1 Levensproject en discipline

Onontbeerlijk in het begeleidingsproces is *een levensproject dat openstaat op gave*, wil je een samenhangende en solide persoonlijke geschiedenis uitbouwen. Zonder een duidelijk levensplan kun je geen objectief bereiken. Maar dat project moet goed zijn voorbereid en de objectieven welomschreven. De helderheid van het project geeft ons de kracht en de moed om de moeilijkheden, de obstakels, de crisismomenten waar iedereen doorheen moet aan te gaan en te boven te komen.

Wat Maria de moed heeft gegeven alle moeilijkheden in haar leven aan te pakken, was het heldere gevoel geroepen te zijn tot moeder van de Zoon van God. Dat bewustzijn hield haar overeind in alle omstandigheden (de geboorte ver van Nazaret, de vlucht naar

Egypte, de geloofsweg die ze moest gaan van menselijk moederschap naar geloofsmoederschap, het zich staande houden bij het kruis). En vooral moest ze ook stap voor stap het project van Jezus, haar zoon, ontdekken: « Wist u niet dat ik in het huis van mijn Vader moet zijn ? »

Paus Paulus VI zei in zijn toespraak te Nazaret op 5 januari 1964 dat *Nazaret een levensschool was en zo begrijpen we dat we behoefte hebben aan een geestelijke discipline, als we de leer van het Evangelie willen volgen en leerling van Christus willen worden... Deze plaats leert ons stilte... de waarde van voorbereiding, studie, meditatie, innerlijke leven, stil gebed dat alleen God verstaat. We leren de les van het werken, van het verstaan en vieren van de weliswaar strenge maar bevrijdende wet van het menselijk labuur, en ons weer bewust te worden van de waardigheid van de arbeid ».*

Naar het voorbeeld van de school van Nazaret, moeten de begeleiders hun mensen helpen voor hen hun levensproject te verduidelijken en zich ervan bewust te worden dat een welgeordende discipline nodig is en zich heel bepaalde zaken te ontfeggen en de kracht te hebben 'nee' te zeggen tegen de vele verleidingen die de maatschappij ons biedt.

3.2 Levensgetuigenis

Het belangrijkste aspect van de zending van de vormingsleiders is hun mensen het getuigenis van hun leven te bieden. Een rustgevende hulp voor personen in vorming is het meemaken bij hun leiders van het positieve en beloftevolle, maar ook het onsamenhangende en moeizame, hun angst en de crisissen in hun leven. Ongetwijfeld hebben de ouders van Nazaret zich in een gelijkaardige situatie bevonden.

Opvoeden bestaat niet enkel in het geven van informatie en richtlijnen, zedenlessen en gedragsverbetering. Het is vooral het scheppen van een eenheid van leven en ervaren waardoor de ontmoeting op een dieper niveau beleefd wordt.

Het gebruik van richtlijnen en onderwijspedagogie, van levensnabije bedenkingen en reglementen mag dan al deel uitmaken van een vormingsmethode, toch gaat de grootste invloed op personen uit van gebaren van onderling respect, van instinctieve reacties, wijs gedrag en broederlijke woorden. Beleving heeft de grootste invloed op de vorming. Zo is het ook in een gezin: het beste wat ouders hun kinderen nalaten bestaat niet in, ongetwijfeld nuttige, materiële goederen maar in de voorbereiding van hun kinderen op het leven. Materieel bezit kan er zijn of niet, maar de erfenis van het innerlijk leven is de echte schat die niemand kan afpakken.

Mensen doen groeien in de kunst van het denken, hen voorbereiden om de uitdagingen van het actuele leven aan te gaan, gevormd worden inzake leiderschap, de intuïtie stimuleren, moed en volharding meegeven, gevoeligheid aanscherpen en emoties leren beheersen, vooral het leven humaniseren: dat alles draagt bij aan de vorming.

Een vorming waarin het gaat om de beste punten op school, om in het centrum van de belangstelling te komen, is goed om succesvol te worden en een hogere positie te veroveren. Maar een *levenseigen begeleiding* stimuleert de broederlijke roeping, bevordert begrip en eenheid in de relaties, helpt de moeilijkheden en crisissen in het leven verwerken en vormt mensen die grootmoedig denken. Hierin ligt de opvoeding van iemand die zijn eigen reële levenservaring deelt en dat is de kracht die vooruitgang bevordert.

Bang zijn om je gezag te verliezen als je de zwakke punten van je leven deelt, betekent de mogelijkheid verliezen om je grenzen te overstijgen. Zo maken we tevens duidelijk dat ook wij menselijke wezens zijn, maar dat we de moed hadden onze weg te vervolgen. Ook als we onvolmaakt zijn, blijven we mensen die van het leven houden.

UITDAGINGEN :

► **Vertrouwen in de begeleiders:** rekening houdend met de dringende noodzaak voor de oversten om capabele mensen te vormen die de vormingsopdracht goed gestalte kunnen geven, is het dan ook belangrijk dat de oversten vertrouwen hebben in hun vormingsleiders. Zij leven dag in dag uit met de jongeren, zij moeten bij de kandidaten hun beste eigenschappen naar boven halen, en zij moeten tevens onderscheiden onder welke voorwaarden de kandidaten al dan niet hun levensproject in onze gemeenschap kunnen voortzetten.

► **Keuze en onthechting:** om tot een duidelijke levenskeuze te komen die beantwoordt aan de roeping, moet men zich aan een discipline houden waardoor men die keuze trouw blijft en afwijst wat daarvan verwijderd. Hier zou ik onze gemeenschappen een aantal bedenkingen willen voorleggen over handelingen die dikwijls voorkomen en niet bijdragen tot een trouw nastreven van het project :

- excessief alcoholgebruik;
- bijzondere relaties met mensen, waardoor de innerlijke vrijheid beknot wordt en tevens de volle beschikbaarheid ten dienste van allen;
- elk gedrag dat wijst op bezitsdrang ten aanzien van een persoon of leidt tot uitsluiting van anderen;
- excessief bezig zijn met zijn menselijke familie waardoor men zich dikwijls nog deel voelt van die familie en niet van de religieuze familie waarvoor wij gekozen hebben om onze roeping te verwezenlijken.

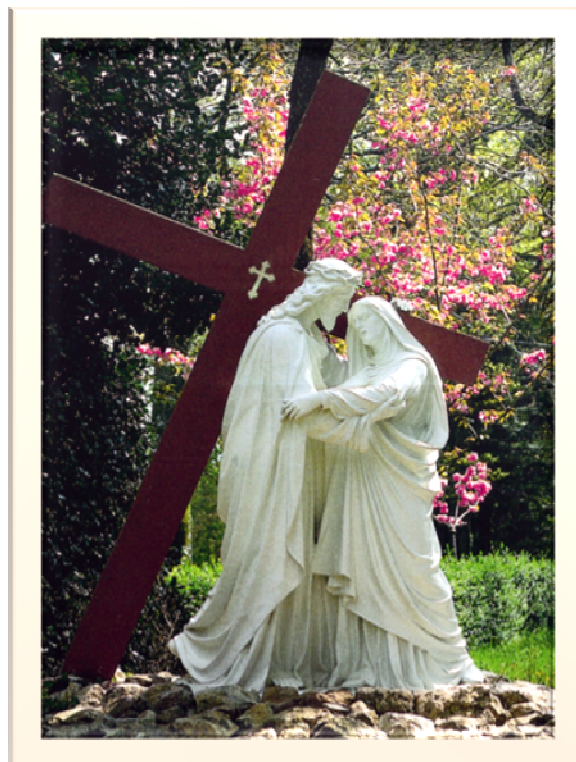
Dat alles beïnvloedt ook onze houding ten opzichte van geld: dit dient niet meer als gezamenlijk goed voor de zending, maar wordt gebruikt voor andere doeleinden: wat ons ervan weerhoudt ons iets te ontzeggen ten bate van de roeping waarvoor we gekozen hebben.

4. VORMING VAN ECHTE MISSIONARISSEN

MARIA

Kana in Galilea: Tijdens Jezus' openbare leven wordt Maria zich er steeds meer van bewust dat zij de overgang moet maken van iemand met een moederfunctie naar de moeder in het geloof: « Vrouw, wat wilt u van me ? Mijn tijd is nog niet gekomen » (Joh 2,4). En Jezus deed een wonder als een 'teken', zodat de eerste groep leerlingen in hem kon geloven. « Doe alles wat hij jullie zegt » (Joh 2,5), is haar reactie: het is het summum van de moederlijke zending van Maria: de Zoon volgen in het volbrengen van de wil van de Vader en ons allen uitnodigen hem te volgen. Maria nodigt Jezus uit iets te doen, zij is een dynamische persoon. Ze weet waaraan ze begint... Na het teken van Kana volgen de leerlingen Jezus in gezelschap van Maria.

Maria aan de voet van het kruis: voor de leerlingen ging aan de voet van het kruis hun droom van grootheid, van een rechtvaardige maatschappij, van een nieuwe wereld in rook op. Maria heeft de moed gehad haar zoon te volgen, zowel op de momenten dat hij met applaus werd onthaald als nu op het moment van het kruis. De nederigheid van de dienstbare, de vrouw van geloof, dat gaf haar kracht en moed, zodat de zoon haar moederschap vruchtbaar kon maken, voor alle leerlingen.

Calvaire de Pontchâteau

4.1 Missionarissen à la Montfort

Montfort vraagt om missionarissen en gaat er naar op zoek. Voor onze stichter maakt vorming deel uit van de zending, de missionarissen worden gevormd in en door de zending, met de moederlijke hulp van Maria, de ware opvoedster. Dus niet gewoon vorming geven, maar vormen voor de zending in de school van Maria, « in het spoor van de arme apostelen », in overgave aan de Voorzienigheid, om aan de armen het Goede Nieuws te verkondigen. (cf *Ratio I, ch. 2: L'icône du Missionnaire Montfortain, nn. 6-30*)

Paus Franciscus doet vaak denken aan Montfort wanneer hij ons het ideaal van de missionaris voorhoudt. Ik haal een van zijn uitspraken aan : « *Wanneer de Kerk zichzelf opsluit wordt ze ziek, wordt ze ziek. Denk aan een vertrek dat een jaar gesloten is geweest ; wanneer je er weer in komt, hangt er een muffe geur; een heleboel is niet in orde. Een in zichzelf besloten Kerk is hetzelfde, een zieke Kerk. De Kerk moet uit zichzelf treden. Waarheen ? Naar de uithoeken van het bestaan, welke dat ook mogen zijn, maar ze moet naar buiten. Jezus zegt ons: « Trek heel de wereld rond. Ga ! Preek ! Verkondig het evangelie ! (cf Mc 16,15). Maar wat gebeurt er wanneer iemand uit zichzelf treedt ? Wat er kan gebeuren met ieder die zijn huis uit komt en de straat op gaat: een ongeval. Maar als ik moet kiezen tussen een Kerk met mankementen en letsels of een Kerk die ziek is van almaar met zichzelf bezig te zijn, kies ik beslist voor de eerste ! Ga eruit, naar buiten ! » (Vooravond van Pinksteren, met kerkelijke bewegingen; Sint-Pietersplein, 18 mei 2013)*

De vormingsleiders moeten bij de jongeren in vorming de bekwaamheid en de juiste instelling daarvoor herkennen. Kandidaten moeten daarop getoetst worden zonder bezorgd te zijn om hun aantal. Montfortaans missionaris zijn is geen gemakkelijke roeping. Daarom heeft Montfort ook moeite gehad metgezellen te vinden.

De vormingsleider moet ook zijn dienst als zending beleven. Voor dat alles is het getuigenis van onze apostolische gemeenschappen noodzakelijk: er bestaat geen goede vorming zonder waarachtige apostolische gemeenschappen. Op de vormingsweg van Montforts leerlingen is de apostolische dimensie fundamenteel en dit vereist het cultiveren van een missionaire geest door betekenisvolle apostolische ervaringen.

4.2 Missionarissen in contemplatie

Missionarissen, vormingsleiders en jongeren in vorming moeten groeien met de blik van een hart dat, in goede en kwade dagen, het leven kan beschouwen waarvoor ze op moeten komen en dat vruchtbaar moet worden.

De blik van Jezus op het kruis, gericht op zijn moeder en op de leerling die hij liefhad, bracht hem ertoe om hun het erfgoed te geven dat van ons zijn leerlingen maakt en kinderen van Maria.

God beschouwde de nederigheid van Maria, zijn dienares, en gaf haar een grote zending voor het leven van heel de mensheid.

Het leven kunnen beschouwen dat God ons in handen heeft gegeven en de schat die het leven van anderen betekent, brengt ons tot dankzegging. Iemand die menselijke diepte heeft bereikt en leeft in een constante houding van dankzegging, kan de details van het dagelijkse zien en beschouwen die het leven smaak en waarde geven.

In staat zijn tot beschouwing en dankzegging geeft het leven emotionele stabiliteit en diepte. Daardoor kunnen we de schatten ontdekken in het hart van elke persoon, over de voorbijgaande realiteit van het uiterlijke en de materiële goederen heen.

Die houdingen vormen dan ook de basis voor een vruchtbaar leven. Maria had, te Kana in Galilea, die beschouwing en vroeg haar zoon om het eerste ‘teken’ te verrichten, dat aan het begin stond van de tekenen die het geloof bij de leerlingen wekten. Op het kruis omvatte Jezus het geheel van de mensheid. Hij gaf zijn leven om vruchtbaarheid te geven aan het bestaan van elke man en vrouw die hem zoekt in de diepte van hun roepingsweg.

Als wij niet komen tot beschouwing en dankzegging, betekent het dat we slaven zijn van de onvoldaanheid. Als we niet weten wat te doen in tijden van moeilijkheden, betekent het dat we slaven zijn van de passiviteit. En als we tevens een houding aannemen van beklag, betekent het dat we de energie verliezen die we nodig hebben om te handelen en nieuwe middelen en oplossingen te zoeken. De zwakken protesteren; de sterken zoeken nieuwe middelen om weer te beginnen.

UITDAGINGEN :

► **Pastorale ervaring om apostolische inzet op te wekken:** zowel gedurende de hele vormingstijd als door de programmatie van een extra pastoraal jaar, conform de statuten van het scholasticaat. Zo’n direct contact met het echte leven van onze mensen houdt ons steeds in voeling met het godsvolk. We zijn allemaal geroepen om echte herders te zijn die van hun kudde houden. We moeten ons leefpeil dicht bij dat van onze mensen houden. Het vormingsproces moet leiden tot een apostolische rijpheid die ons passioneert voor het menselijke. Als iemand niet in diepe liefde begaan is met zijn volk, is dat een teken van innerlijke leegte en van een leven dat verdort.

► **Besluitvaardigheid bij twijfel:** de zending van moederlijke vruchtbaarheid die Jezus op het kruis aan Maria toevertrouwde, zou er ons bewust van moeten maken dat wij geroepen zijn tot het vormen van echte missionarissen naar het hart van Montfort. Als er tijdens het vormingsproces twijfel ontstaat en blijft voortduren, dienen we de moed te hebben de juiste keuze te maken, zodat die personen niet blijven leven in een situatie waarin ze niet met blijdschap hun keuze zouden kunnen beleven en zo niet in staat zouden zijn te getuigen van de vreugde die ze beleven aan hun toekomstige zending.

BESLUIT

Met Maria in afwachting van de Geest

Dit document wil geen verhandeling over de vorming zijn; competente mensen hebben dat gedaan en doen dat nog. Ik nodig u dan ook uit om hen te lezen en er meer over de leren.

Het doel van dit eenvoudig schrijven is de aandacht te trekken van iedereen, de begeleiders, de jongeren, de oversten en de confraters « *om die kleine kudde te vormen die bevrijd is van vrees... om het hoofd te bieden aan de onduidelijkheden en problemen van deze tijd en risico's te nemen om grote dingen voor God te volbrengen* » (Ratio I, 23).

Voor onze huidige wereld hebben we authentieke missionarisroepingen nodig, vol inzet en wijsheid, zoals Montfort de 33 Witte Penitenten liet vragen op hun bedevaart van Saint-Pompain naar Notre-Dame-des-Ardilliers in Saumur.

Maria was met de apostelen in het cenakel in gebed, wachtend op de komst van de Geest die gegeven zal worden om te getuigen voor Jezus en voor de toekomst van de zending van zijn leerlingen. Zoals Maria zijn ook wij geroepen om de Heer voort te brengen door de werking van dezelfde Geest.

Maar dat vraagt van ons **tijd, middelen en een leerhouding**. Het is nooit te laat om zijn vorming voort te zetten. Als wij toevallig vinden dat het te laat is om onszelf te vormen, dat we die tijd gehad hebben, als het waar is dat we dreigen te 'crystalliseren', ons verouderend te verharderen, laten we dan toch niet die hele weg vergeten die we gegaan zijn en wat de Heer ons elke morgen weer zegt: « *Accepteer verandering* ». « *Ik ben bij jullie tot het einde van de tijd* ». « *Ik ben gevangenen komen bevrijden* ». « *Sta op en ga* ». « *Brandde ons hart niet van liefde* ». « *Wees niet angstig of bang, ik ben bij je in al wat je onderneemt en overal waar je gaat* ». « *Ga de hele wereld in en maak alle volken tot mijn leerlingen* ».

« *Binnen deze reële wereld met al haar hoopgevende en moeilijke toestanden proberen wij liberos te worden, vrij met de vrijheid van God (cf BB 7), gelijkvormig aan Christus, de in Maria mensgeworden Wijsheid en Apostel van de Vader, in staat om de ware wijsheid te onderscheiden van de valse wijsheden* » (Ratio I, 48).

Vandaag zou ik willen dat wij allemaal ons opnieuw engageren om weer adem te geven aan onze zending en de Heer om nieuwe roepingen te vragen: « *Liberos! Ware dienaren van de heilige Maagd die, als een andere Dominicus, met de lichtende en brandende fakkel van het heilig Evangelie in de mond en de heilige rozenkrans in de hand, overal heengaan* » (BB 12).

S. M. M.

P. Santino Brembilla, S.M.M.
Generale overste

Rome, 07 oktober 2013
Onze-Lieve-Vrouw van de Rozenkrans

L' Écho Montfortain
Viale dei Monfortani, 65
00135 ROMA (Tel: +39 06.30.50.203)
echo.monfortain@gmail.com